

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno a příjmení studentky: MAŇOUROVÁ Tereza

Obor studia: Sociální práce

Název práce: Rovné příležitosti ke vzdělání – v terciárním školství (vysoké školy)

Oponent práce: PhDr. Kateřina Šámalová, Ph.D.

Tématem předložené magisterské práce je přístupnost vysokoškolského vzdělání pro uchazeče a studenty socio-ekonomicky znevýhodněné. Práce ovšem překvapivě nese název tematicky širší, její obsah mu ve skutečnosti neodpovídá. Vlastní téma práce hodnotím jako oborově přílehlavé a významně aktuální.

Práce je tradičně členěna na část teoretickou a výzkumnou. Teoretická část práce je vystavěna na informačně poněkud rozsáhlých a ne vždy k hlavnímu tématu relevantních šesti dílčích úsecích, v nichž diplomantka prokazuje dovednost práce s odbornými zdroji, byť některé pasáže textu jsou očividnými citacemi a nejsou tak prezentovány. V této části práce postrádám kapitoly věnované klíčovému tématu, a to je socio-ekonomické znevýhodnění, jeho příčinám a jednotlivým typům. Kapitola věnovaná podpoře studentů na UK dále svědčí o velmi povrchní znalosti autorky v této oblasti. V kapitole o příčinách nerovnosti v přístupu k vysokoškolskému vzdělání navíc postrádám uvedení zdravotního postižení jako vlivného činitele působícího na šance na dosažení této úrovně vzdělání. Jazyk, který autorka práce využívá, se jeví jako odborný, nicméně v řadě ohledů je poněkud šroubovaný, přičemž čtenáři nezřídka kdy uniká smysl sděleného.

Autorka práce v úvodu na straně 13 uvádí, že „navazuje“ na dizertační práci Šámalové (2014). Skutečnost je ovšem poněkud odlišná. Čtenáři znalí práce Šámalové nutně docházejí k závěru, že předložená diplomová práce je kopií uvedené doktorské práce, a to zejména v oblasti výzkumné. Studentka neváhá použít stejné teoretické východisko (včetně použitých schémat), prakticky stejnou techniku sběru dat, a to včetně formulací obsažených v dotazníkovém šetření, aniž by se diplomantka průkazně zamyslela nad tím, že její výzkumný soubor může projevovat odlišné charakteristiky a tendence. Nic na významnosti této výtky nemění skutečnost, že diplomantka použité zdroje citovala. To, co je podstatné, je, že neuvedla, že od Šámalové přebrala celou výzkumnou koncepci, což nelze pochopitelně považovat za „navázání“ na její práci.

Předložené výzkumné šetření má kvantitativní design. Výzkumný soubor překvapivě netvoří dotčená cílová skupina, jde o běžnou studentskou populaci. Ostatní parametry výzkumné práce jsou převzaty, jak již bylo uvedeno, z práce Šámalové, a to včetně široké škály formulovaných výzkumných otázek, což považuji pro účely diplomové práce za chybný postup. Skutečnost, že autorka neměla odborné kapacity s jednotlivými tématy hlouběji pracovat, svědčí zejména fakt, že pro analýzu získaných dat využila triviálních technik a z výsledků vyvozuje velmi odvážné úsudky, aniž by zjištěné vztahy mezi jednotlivými proměnnými podrobila testům statistické významnosti. Jak již výše také uvedeno, kvalitu výzkumné práce dále podstatně ovlivňuje evidentní neznalost možných forem socio-ekonomického znevýhodnění a aktuálně dostupných forem podpory. Pokud by jimi autorka disponovala, musela by konstruovat výzkumnou část práce poněkud odlišným způsobem.

Předloženou práci doporučuji k obhajobě a žádám tímto diplomantku, aby se vyjádřila k jednotlivým uvedeným výtkám.

Navrhuji hodnocení dobře.

K. Šámalová

V Praze 27. května 2015